

Predstavitev študijskega programa prve stopnje
UMETNOSTNA ZGODOVINA – ENOPREDMETNA

1. Podatki o študijskem programu

Študijski program prve stopnje *Umetnostna zgodovina – enopredmetna* Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je triletni univerzitetni študijski program. Študijski program ne vsebuje posameznih smeri oz. modulov.

Po uspešno opravljenih študijskih obveznostih v obsegu 180 KT pridobi diplomantka oz. diplomant študijskega programa strokovni naslov diplomirana umetnostna zgodovinarka (UN) oz. diplomirani umetnostni zgodovinar (UN).

2. Temeljni cilji študijskega programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Diplomant študijskega programa pridobi znanje, ki po mednarodnih standardih velja kot temeljno znanje s področja umetnostne zgodovine. To mu omogoča prepoznavanje in kritično vrednotenje umetnostnih spomenikov ter njihovo umestitev v ustrezno časovno in prostorsko območje, gledano s širšim evropskim horizontom. Diplomant je poleg tega posebej usposobljen za poznavanje spomenikov v Sloveniji in z njo umetnostno povezanih sosednjih dežel.

Z osvojenim znanjem je diplomant študijskega programa usposobljen za opravljanje specifičnih nalog v muzejih, galerijah in podobnih kulturnih ustanovah ter zavodih za varstvo kulturne dediščine (dokumentalistika in arhivistika, muzejska oz. galerijska pedagogika). Študijski program usposablja tudi za delo v ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem, razvijanjem, propagiranjem, raziskovanjem, varovanjem umetnostnih in drugih, zlasti likovnih spomenikov ter za delo v turizmu, pa tudi v protokolu (vodenje delegacij, predstavitve umetnostnih spomenikov Slovenije).

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom:

- veščina zbiranja in uporabe podatkov,
- sposobnost analize in sinteze,
- sposobnost uporabe osvojenega znanja v praksi,
- sposobnost komunikacije osvojenega znanja v koherentni obliki,
- sposobnost umeščanja novih informacij in interpretacij v kontekst,
- razumevanje in sposobnost uporabe metod kritične analize in razvoja teorij,
- razumevanje postopkov argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij,
- sposobnost samoiniciativnosti,
- sposobnost samostojnega kritičnega in odgovornega strokovnega dela in
- sposobnost etične samorefleksije in zavezanost k profesionalni etiki.

Predmetno specifične kompetence, ki se pridobijo s programom:

- poznavanje osnov in zgodovine umetnostne zgodovine,

- razumevanje celotne strukture umetnostne zgodovine kot znanstvene discipline in povezav med njenimi poddisciplinami,
- razumevanje povezanosti umetnostne zgodovine z drugimi humanističnimi in družboslovnimi disciplinami,
- sposobnost kritičnega, racionalnega pogleda na preteklost,
- sposobnost razumevanja dogodkov, procesov, sprememb in kontinuitet v diahronični perspektivi,
- razumevanje vpetosti umetnostnih dogajanj v zgodovino,
- zavest o spreminjanju zgodovinskih interesov, kategorij in problemov, ki se odražajo v likovni umetnosti,
- kritičen odnos do virov,
- sposobnost pravilne uporabe umetnostnozgodovinskih metod (predvsem slogovne in ikonografske analize) in
- razumevanje stopnje kakovosti raziskav, povezanih z umetnostno zgodovino.

3. Pogoji za vpis v študijski program in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V študijski program Umetnostna zgodovina se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo v katerikoli srednješolskem programu in izpit iz maturitetnega predmeta umetnostna zgodovina; če je kandidat ta predmet že opravil pri poklicni maturi, pa izpit iz kateregakoli maturitetnega predmeta; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je pred 1. 6. 1995 uspešno končal katerikoli štiriletni srednješolski program.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo

kandidati iz točke a) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri splošni maturi (60 %),
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 %) in
- uspeh iz enega od predmetov pri splošni maturi: umetnostna zgodovina, zgodovina, geografija ali drugi tuj jezik (20 %)

kandidati iz točke b) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi (60 %),
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 %) in
- uspeh pri maturitetnem predmetu (20 %)

kandidati iz točke c) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu (40 %),
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 %) in
- uspeha pri enem od predmetov: zgodovina, geografija ali filozofija pri zaključnem izpitu oziroma v zadnjem letniku, ko se je predmet predaval (20 %).

Natančna določila so vsako leto objavljena v Razpisu za vpis, ki ga objavi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in kjer so razpisana mesta za redni in izredni študij.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program

Ker imajo nekateri študenti možnost znanje iz latinskega jezika pridobiti že v okviru srednješolskega izobraževanja (obvezni ali izbirni predmet), se jim znanje, pridobljeno pred vpisom v študijski program, lahko prizna kot opravljena študijska obveznost pri predmetu *Latinski jezik I-IV*. Opravljena obveznost pri tem predmetu v skupnem obsegu 16 KT se prizna študentu, ki:

- je v okviru srednješolskega izobraževanja obiskoval pouk pri predmetu *Latinščina* v skupnem obsegu najmanj 385 ur in
- je imel pri predmetu *Latinščina* v zadnjem letniku srednješolskega izobraževanja oceno najmanj prav dobro (4).

Študent pridobljeno znanje dokaže z naslednjimi dokumenti:

- fotokopije spričeval vseh letnikov srednješolskega izobraževanja,
- potrdilo srednješolske ustanove, da je obiskoval pouk pri predmetu *Latinščina* in
- potrdilo srednješolske ustanove o urnem obsegu predmeta *Latinščina*.

5. Pogoji za napredovanje po študijskem programu

Za napredovanje v drugi letnik univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Umetnostna zgodovina** mora študent opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

Za napredovanje v tretji letnik univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Umetnostna zgodovina** mora študent opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) 2. letnika, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

Študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

6. Pogoji za dokončanje študijskega programa

Za dokončanje študijskega programa mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 KT. V zadnjem letniku študija študent pripravi ustrezno diplomsko delo, ki ga mora uspešno zagovarjati.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi med študijskimi programi veljajo za vse študijske programe na prvi stopnji (enopredmetne, dvodisciplinarnе) na Filozofski fakulteti.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu/ji je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Oblike preverjanja znanja so: ustni in pisni izpiti, proseminarske naloge, seminarski referati, seminarske naloge, poročila o opravljenih terenskih vajah in preskusi znanja, ki jih predpisuje diplomski red.

Načini ocenjevanja so za vsak predmet posebej opredeljeni v posameznih učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica obsega ocene od 1 do 5 (negativno) ter od 6 do 10 (pozitivno):

10	odlično	izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami
9	prav dobro	nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami

8	prav dobro	solidni rezultati
7	dobro	dobro znanje, vendar z večjimi napakami
6	zadostno	znanje ustreza minimalnim kriterijem
5-1	nezadostno	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

1. letnik

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Uvod v občo umetnostno zgodovino	doc. dr. Katja Mahnič	60			60	5
Umetnost starega veka I	doc. dr. Stanko Kokole	60			60	5
Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi I	doc. dr. Nataša Kavčič	60			60	5
Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi I	izr. prof. dr. Martin Germ	60			60	5
Proseminar iz obče umetnostne zgodovine I*	doc. dr. Rebeka Vidrih/ asist. dr. Martina Malešič			30	30	3
Proseminar iz obče umetnostne zgodovine II*	doc. dr. Rebeka Vidrih/ asist. dr. Martina Malešič			30	30	3
Latinski jezik I	lekt. Breda Čop			45	45	4
Terenske vaje I	doc. dr. Renata Novak Klemenčič			30	30	3
Uvod v ikonografijo	izr. prof. dr. Tine Germ	60			60	5
Umetnost novega veka v Zahodni Evropi I	doc. dr. Rebeka Vidrih	60			60	5
Slovenska umetnost srednjega veka I	red. prof. dr. Samo Štefanac	60			60	5
Slovenska umetnost novega veka I	red. prof. dr. Matej Klemenčič	60			60	5
Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine	izr. prof. dr. Matej Klemenčič/ doc. dr. Helena Seražin			30	30	3
Latinski jezik II	lekt. Breda Čop			45	45	4
Terenske vaje II	doc. dr. Renata Novak Klemenčič			30	30	3
SKUPAJ					690	60

* opomba: študent vpiše enega od dveh ponujenih proseminarjev

2. letnik

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Uvod v slovensko umetnostno zgodovino	red. prof. dr. Matej Klemenčič	60			60	5
Umetnost starega veka II	doc. dr. Stanko Kokole	60			60	5
Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi II	doc. dr. Nataša Kavčič	60			60	5
Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi II	izr. prof. dr. Martin Germ	60			60	5
Proseminar iz ikonografije	doc. dr. Rebeka Vidrih/ asist. dr. Martina Malešič			30	30	3
Latinski jezik III	lekt. Breda Čop			45	45	4
Terenske vaje III	doc. dr. Renata Novak Klemenčič			30	30	3
Umetnost novega veka v Zahodni Evropi II	doc. dr. Rebeka Vidrih	60			60	5
Slovenska umetnost srednjega veka II	red. prof. dr. Samo Štefanac	60			60	5
Slovenska umetnost novega veka II	izr. prof. dr. Beti Žerovc	60			60	5
Proseminar iz slovenske umetnosti	izr. prof. dr. Beti Žerovc			30	30	3
Latinski jezik IV	lekt. Breda Čop			45	45	4
Terenske vaje IV	izr. prof. dr. Beti Žerovc			30	30	3
Izbirni predmet(i)					60	5
SKUPAJ					690	60

3. letnik – zimski semester

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Muzeologija	doc. dr. Katja Mahnič	30	30		60	5
Zgodovina fotografije	doc. dr. Rebeka Vidrih	30	30		60	5
Seminar iz moderne umetnosti in umetnostne kritike	izr. prof. dr. Beti Žerovc		60		60	5
Izbirni predmet(i)					180	15
Konservatorstvo	doc. dr. Robert Peskar	30	30		60	5
Umetnostne tehnike in restavratorstvo	izr. prof. mag. Tamara Trček Pečak, izr. prof. Miladi Makuc Semion	30			30	3
Zgodovina estetike	red. prof. dr. Lev Kreft	60			60	5

<i>ime predmeta</i>	<i>nosilec predmeta</i>	<i>P</i>	<i>S</i>	<i>V</i>	<i>KU</i>	<i>KT</i>
Izbirni predmet(i)					120	10
Diplomska naloga*					20	7
SKUPAJ					650	60

* opomba: študent izdelava diplomsko nalogo pri izbranem mentorju

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Izbirni predmeti so predmeti, ki jih študent lahko prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oz. univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni. Študent lahko prosto izbira poljubno število Izbirnih predmetov v skupnem obsegu 30 KT. Seznam predlaganih izbirnih predmetov se spreminja glede na ponudbo drugih oddelkov Filozofske fakultete, drugih članic Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, Univerze na Primorskem in univerz v tujini. Oddelek za umetnostno zgodovino študentu priporoča, da vsaj 15 KT iz izbirnih vsebin zbere s predmeti naslednjih oddelkov Filozofske fakultete: Oddelek za arheologijo, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Oddelek za filozofijo, Oddelek za klasično filologijo, Oddelek za primerjalno književnost, Oddelek za sociologijo in oddelek za zgodovino.

Študent lahko najmanj 10 KT iz obveznih ali izbirnih enot programa prenese iz enega študijskega programa v drugega.

11. Učni načrti

Uvod v občo umetnostno zgodovino (doc. dr. Katja Mahnič)

Predmet študenta seznanja s temeljno umetnostnozgodovinsko terminologijo, razvojem discipline in njenimi osnovnimi teoretskimi pristopi. Snov je razporejena v naslednje tematske sklope: razvoj umetnostne zgodovine (od najstarejših zapisov o likovnih delih do umetnostne zgodovine kot humanistične znanstvene discipline); likovna umetnost in njeno preučevanje (pregled temeljne umetnostnozgodovinske terminologije); umetnostnozgodovinska teorija in metodologija (kaj je teorija, zakaj in kako jo uporabljamo; temeljne umetnostnozgodovinske teorije).

Uvod v slovensko umetnostno zgodovino (red. prof. dr. Matej Klemenčič)

Predmet uvaja študente v metodologijo in dosežke slovenske umetnostne zgodovine ter zgodovino raziskovanja in znanstvenega vrednotenja zgodovine likovne umetnosti na Slovenskem od zgodnjega srednjega veka do danes ter jih seznani z najpomembnejšo bibliografijo. Vsebina: zgodovina umetnostne zgodovine na Slovenskem; pojav in razvoj metodološke problematike; naloge in tipi umetnostnozgodovinskih publikacij, njihovi avtorji; razvoj raziskovanja posameznih zgodovinskih obdobjev likovne umetnosti po zvrsteh do danes z osnovno bibliografijo.

Uvod v ikonografijo (izr. prof. dr. Martin Germ)

Študentje spoznajo ikonografijo kot eno temeljnih umetnostnozgodovinskih metod oz. disciplin in obvladajo teoretična izhodišča za pravilno razumevanje in ustrezno strokovno interpretacijo vsebine likovnega dela. S poznavanjem temeljnih metodoloških pristopov ikonografije spremljajo razvoj vsebin, izraženih v umetnosti od starega veka dalje, njihovo kontinuiteto,

spremenljivost, oblikovanje novih tem ter njihovo vpetost v kulturnozgodovinsko okolje in čas.

Umetnost starega veka (doc. dr. Stanko Kokole)

Predavanja so razdeljena v dva enosemestrski sklopa (štiri ure tedensko). V prvem delu pregleda se slušateljice in slušatelji seznanijo z najbolj vplivnimi dosežki starih civilizacij Mezopotamije in Egipta, egejskih kultur bronaste dobe v njihovem širšem sredozemskem kontekstu ter grške likovne umetnosti in arhitekture od njenih začetkov do klasične dobe; v drugem delu pa študentke in študenti dobijo tudi vpogled v bistvene slogovne smeri in ikonografske posebnosti ter mnogovrstne nove umetnostne naloge, ki so bile posebno značilne za helenistične monarhije in poznejši rimski imperij.

Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi (doc. dr. Nataša Kavčič)

Predmet posreduje sklenjeno predstavitev formalnega in ikonografskega razvoja strok likovne umetnosti od zgodnjega srednjega veka do konca romanike. Upoštevan je razvoj v kontekstu družbenega in drugega kulturnega razvoja, več pozornosti je namenjene umetnostnemu dogajanju v deželah, katerih vpliv je bil pomemben za razvoj umetnosti v Sloveniji. V predavanjih izstopajo velike umetnine oz. spomeniški sklopi, ob katerih je mogoče spoznavati tudi analitične in interpretativne metode umetnostne zgodovine ter spremljati relativnost nekaterih znanstvenih trditev oz. slediti razvoju stroke, spoznati nova dognanja in sodobne raziskovalce in nove raziskovalne metode. Študenti lahko oblikujejo kritičen, odgovoren in racionalen odnos do objektov umetnostno zgodovinskih raziskav in tudi do stroke same. V okviru predmeta se seznanijo tudi z relevantno terminologijo in literaturo.

Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi (izr. prof. dr. Martin Germ)

Predmet se deli v dve veliki poglavji: pozni srednji vek (gotska umetnost) in zgodnji novi vek (umetnost zgodnje in visoke renesanse). V prvem delu študentje spoznavajo razvoj umetnosti od prehoda iz romanskega sloga v zgodnjo gotiko do izteka gotske umetnosti in uveljavljanja renesančnih likovnih form, v drugem pa razvoj renesančne umetnosti od njenih zametkov v zgodnjem 15. stoletju do apogeja visoke renesanse v zgodnjem 16. stoletju. Pregled zajema vsa bistvena področja umetniške ustvarjalnosti: arhitekturo, kiparstvo, slikarstvo in umetno obrt.

Umetnost novega veka v Zahodni Evropi (doc. dr. Rebeka Vidrih)

Predmet je organiziran v obliki dvoletnega cikla. Študenta seznanja z razvojem zahodnoevropske likovne tvornosti od sredine 16. do sredine 20. stoletja. V prvem letu je zaobjeto časovno obdobje od cerkvenega razkola do francoske revolucije, v drugem pa obdobje od prevlade razsvetljenstva do časa družbenih sprememb v 60-ih letih 20. stoletja. Študent spoznava oblikovne, vsebinske in funkcijske novosti, ki se pojavijo v zahodnoevropskem slikarstvu, kiparstvu, oblikovanju, arhitekturi in urbanizmu kot posledica spreminjajočih se gospodarskih, družbenih, kulturnih, religioznih in intelektualnih dejavnikov. Posebna pozornost je namenjena tudi obravnavi vloge likovne tvornosti pri omenjenih spremembah. Študent se seznanja z najnovejšimi raziskovalnimi problemi, povezanimi z likovno tvornostjo obravnavanega obdobja, raziskovalci, ki se z njimi ukvarjajo, in njihovimi najpomembnejšimi deli.

Slovenska umetnosti srednjega veka (red. prof. dr. Samo Štefanac)

Predmet obravnava razvoj arhitekture, kiparstva in slikarstva na Slovenskem po zgodovinskih obdobjih (zgodnji srednji vek, romanika, zgodnja, zrela, pozna gotika), in sicer ob upoštevanju vsakokratnih zgodovinskih (gospodarskih, političnih, kulturnih, idejnih) okoliščin kot tudi z vidika osnovnih umetnostnozgodovinskih metod (funkcionalistične, vsebinske, slogovne) ter umetnostno zemljepisnih položajev. Poudarek je na ključnih spomenikih in avtorjih, ki sta jim namenjena nadrobnejši prikaz in umetnostnozgodovinska analiza. Pri posameznih pomembnejših slogovnih pojavih so nakazani zgledi in spodbude izven ožjega slovenskega ozemlja, ki naj obravnavano spomeniško gradivo postavijo v kronološko razvojni in slogovni okvir širšega evropskega prostora. Obravnavo spomeniškega gradiva spremlja tudi kritičen pretres bibliografije.

Slovenska umetnost novega veka (red. prof. dr. Matej Klemenčič/ izr. prof. dr. Beti Žerovc)

Predmet je organiziran v obliki dvoletnega cikla. Prvi del cikla zajema pregled zgodovine umetnosti zgodnjega novega veka na slovenskem ozemlju in v bližnjih z njim povezanih središčih. Glavne umetnostne zvrsti (arhitektura, kiparstvo in slikarstvo, vključeni so tudi nekateri ključni primerki umetne obrti) so predstavljene v širšem kulturnozgodovinskem kontekstu, poudarjeni so posamezni problemi ikonografije (reformacija, protireformacija, vpliv posameznih cerkvenih redov, žanri, Iconologia Cesarja Ripe, emblemi ipd.), naročništva, migracij umetnikov in njihovih del, importi ipd.

Drugi del cikla zajema zgodovinski pregled od leta 1820 do današnjega časa. Izhajajoč iz kulturnozgodovinskega konteksta temelji na predstavitvi slogovnega in motivnega razvoja ter se od tod usmerja v oznake najznačilnejših ustvarjalcev in vsestransko interpretacijo in oceno njihovih umetniških del. Prikazani so odmevi neoklasicizma, zlasti bidermajer z vprašanjem romantike, historizem ter nastajanje realizma. Poseben poudarek je posvečen umetnosti Moderne in novim smerem po 1. svetovni vojni in razcvetu umetnosti po 2. svetovni vojni. Pri tem je upoštevana vsa umetnost na slovenskih tleh, tako delo domačih kot priseljenih ali potujočih ustvarjalcev oz. vloga umetnostnega importa. Osvetljena so medsebojna razmerja, tudi pomen širših, sprva zlasti nemških in italijanskih, v 20. stoletju pa jugoslovanskih, posebej zagrebških izhodišč za oblikovanje slovenske umetnosti; prikazana je njena umetnostno geografska raznolikost, zlasti v 20. stoletju od t. i. impresionizma dalje pa tudi oblikovanje slovenske likovne umetnosti kot vse izrazitejše nacionalne identitete.

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine I (doc. dr. Rebeka Vidrih/ doc. dr. Martina Malešič)

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine se smiselno povezuje s predavanji iz Uvoda v občo umetnostno zgodovino. Zastavljen je v smislu razumevanja in praktičnega obvladovanja vsestranske umetnostnozgodovinske interpretacije umetnostnih spomenikov. V proseminarju so z izbranimi primeri ilustrirane metode stilne in ikonografske analize likovnega dela. Izhodišče je v natančnem, celovito zajetem opisu, iz katerega je razvidna posameznikova sposobnost vizualne percepcije spomenika. Temu sledita stilna in ikonografska analiza ter umestitev dela v prostor in čas. Vaje so osnovane na spomenikih slikarstva in umetne obrti. Vsebina proseminarja se iz leta v leto spreminja, tako da si sledijo različna obdobja evropske umetnostne zgodovine.

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine II (doc. dr. Rebeka Vidrih/ asist. dr. Martina Malešič)

Proseminar iz obče umetnostne zgodovine se smiselno povezuje s predavanji iz Uvoda v občo umetnostno zgodovino. Zastavljen je v smislu razumevanja in praktičnega obvladovanja vsestranske umetnostnozgodovinske interpretacije umetnostnih spomenikov. V proseminarju so z izbranimi primeri ilustrirane metode stilne in ikonografske analize likovnega dela. Izhodišče je v natančnem, celovito zajetem opisu, iz katerega je razvidna posameznikova sposobnost vizualne percepcije spomenika. Temu sledita stilna in ikonografska analiza ter umestitev dela v prostor in čas. Vaje so osnovane na spomenikih arhitekture in kiparstva. Vsebina proseminarja se iz leta v leto spreminja, tako da si sledijo različna obdobja evropske umetnostne zgodovine.

Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine (izr. prof. dr. Matej Klemenčič/ doc. dr. Helena Seražin)

Cilj predmeta je usposobiti študente za opis in analizo spomenikov arhitekture, kiparstva in slikarstva, za kritično uporabo strokovne literature ter za samostojno oblikovanje strokovnih tekstov. Proseminar poteka v obliki vaj, pri katerih študenti aktivno sodelujejo. Aktivnosti na proseminarjih obsegajo pri arhitekturi: branje in interpretacijo tlorisov, prepoznavanje arhitekturnih tipov, opisovanje in analizo zunanjsčine in notranjsčine, slogovno analizo, prepoznavanje arhitekturnih členov in uporabo terminologije; pri kiparstvu in slikarstvu pa so obravnavane zvrsti, tehnike, slogovna analiza ter kontekst ob nastanku. Izbor spomenikov pokriva področja, s katerimi se že tradicionalno raziskovalno ukvarja slovenska umetnostna zgodovina: Slovenija ter prostor srednje Evrope, severne Italije in Jadranskega prostora.

Proseminar iz ikonografije (doc. dr. Rebeka Vidrih/ asist. dr. Martina Malešič)

Predmet se vsebinsko povezuje s predmetom Uvod v ikonografijo. Študenta ob izbranih primerih uvaja v postopek ikonografske analize likovnega dela. Natančno mu predstavi vse njene stopnje: predikonografski opis, ikonografsko analizo in ikonološko interpretacijo. Študent v okviru proseminarja spoznava tako mitološke, literarne, zgodovinske in druge profane motive kakor tudi najpogostejše sakralne motive zahodnoevropske umetnosti. Seznanja se z njihovim zgodovinskim razvojem in spoznava, kako nanj vplivajo družbene, kulturne, religiozne in intelektualne okoliščine. Proseminar študenta uvaja tudi v samostojno ikonografsko analizo izbranega likovnega dela ter njeno predstavitev tako v pisni kot tudi ustni obliki. Nabor motivov, med katerimi lahko študent izbira, se vsako leto spreminja.

Proseminar iz slovenske umetnosti (izr. prof. dr. Beti Žerovc)

Namen proseminarja iz domače umetnosti je vpeljati študente v dojetanje umetnin in spodbuditi njihovo lastno orientacijo, interpretiranje in (v skladu z njihovo dojemljivostjo) morebitno kritično vrednotenje. Študent pridobiva sposobnost gledanja (opazovanja) umetnin oz. zmožnost poznavalčevega neposrednega stika z njimi, torej navajanje k samostojnosti. Proseminar lahko poteka ob obiskih galerij in ateljejev, kjer je omogočen neposreden stik z umetniškimi izvorniki, pred katerimi poskuša nosilec predmeta (včasih pa tudi sam umetnik) s svojo razlago animirati udeležence k lastnemu razmisleku in presoji ter jih predvsem usmeriti k samostojnemu razpoznavanju umetniških del. Proseminarsko delo poteka tudi ob preverjanju in komentiranju objavljenih ocen oz. literature o obravnavanih delih in avtorjih. Proseminar je usmerjen predvsem v dileme sodobne umetnosti, vendar tudi v preverjanje kvalitete in ustvarjalne aktualnosti starejših pojavov.

Muzeologija (doc. dr. Katja Mahnič)

Namen predavanj je seznanjanje študentov z muzeologijo, ki proučuje muzealnost muzejskih predmetov, dejavnost muzejev, muzejsko teorijo in prakso zaradi varovanja dediščine, njene interpretacije in prenosov njenih sporočil. Predavanja so razdeljena na naslednje tematske sklope: zgodovina muzejev, razvoj muzejstva na Slovenskem, muzeologija kot posebna stroka, muzejski predmet, deponiranje in varovanje predmetov, muzejska dokumentacija, muzeologija in temeljne znanstvene discipline, muzejska razstava, stalna muzejska razstava, nove oblike muzejske prakse ter poslanstvo muzejev.

Konservatorstvo (doc. dr. Robert Peskar)

Namen predavanj je, da seznanijo študenta z osnovnimi nalogami in metodami dela v spomeniškem varstvu – konservatorstvu ter ga usposobi za prevzem začetnih nalog, ki jih ima umetnostni zgodovinar na področju konservatorstva. Predavanja so razdeljena na naslednja temeljna poglavja: teorija in metodika spomeniškega varstva, pravno varstvo, zgodovina spomeniškega varstva, znanstvenoraziskovalno delo v spomeniškovarstveni službi in dokumentacija ter spomeniškovarstvena služba v praksi.

Umetnostne tehnike in restavratorstvo (izr. prof. mag. Tamara Trček Pečak, izr. prof. Miladi Makuc Semion)

Prvi del vsebine je namenjen temeljnemu spoznavanju tehnike in tehnologije nastanka grafičnih, slikarskih in kiparskih del ter spoznavanju njihove zgradbe. Študenti se seznanijo s tehniko gradnje del posameznih likovnih zvrsti in podzvrsti ter s tehnologijo priprave gradiv, rabe orodij, pripomočkov in naprav, ki so poglavitni temelji za nastanek umetnin. Drugi del vsebine je namenjen spoznavanju konservatorske-restavratorske stroke in dejavnosti kot sestavine širšega družbeno pomembnega sistema varstva kulturne dediščine. Seznanijo se s poglavitnimi elementi neposredne ogroženosti likovnih umetnin in z vplivi okolja. Študenti spoznajo zahtevnejše restavratorske metode in postopke, kar je nujno za boljše razumevanje procesa varovanja, preventivne zaščite, konserviranja in restavriranja likovnih stvaritev ter kopistike in prezentacije likovnih umetnin.

Seminar iz moderne umetnosti in umetnostne kritike (izr. prof. dr. Beti Žerovc)

Študent ob analizi in interpretaciji likovnih del spoznava ustvarjalna načela moderne likovne umetnosti ter njeno odvisnost od družbenega, kulturnega in intelektualnega konteksta, kar mu omogoča razumevanje modernih tokov likovne umetnosti. Ob izbranih primerih osvaja temeljne kriterije vrednotenja moderne umetniške ustvarjalnosti in razvija veščine celovitega kritičnega pristopa k likovnim delom. Študent pridobi znanja, potrebna za strokovno ustrezen kritični odnos do moderne likovne umetnosti (zbiranje in kritično vrednotenje podatkov, njihova analiza in sinteza, oblikovanje lastnih spoznanj in njihova pisna in ustna predstavitev). Vsebina seminarja se vsako leto spremeni.

Zgodovina fotografije (doc. dr. Rebeka Vidrih)

Slušatelji spoznajo potek in okoliščine izuma fotografije, nekaj najvažnejših pionirskih in standardnih fotografskih postopkov, najpomembnejše stilne in konceptualne usmeritve, ustvarjalce ter skupine ustvarjalcev in njihova dela, se poučijo o vlogi fotografije v družbi, o odnosu novega medija do drugih zvrsti likovne umetnosti, zlasti do slikarstva, o njegovem

položaju v sredstvih javnega obveščanja in na umetnostnem trgu. Posamezni tematski sklopi: komentar k osnovni študijski literaturi, strokovna terminologija in tehnične osnove fotografije, predzgodovina fotografije, obdobje mokre kolodijske plošče, obdobje t. i. suhega oz. želatinskega postopka, fotografija kot umetnost do začetka 1. svetovne vojne, modernizem v letih 1910 – 1945, realistične usmeritve v mediju do leta 1955, fotografija in tisk, modernizem po 2. svetovni vojni do 1980 ter fotografija v letih 1980-2000.

Zgodovina estetike (red. prof. dr. Lev Kreft)

Študenti umetnostne zgodovine se seznanijo z zgodovino estetike kot teorije umetnosti, lepote in čutnosti. Poseben poudarek velja vstopu v sodobne estetske probleme in razpotja, zlasti tista, ki so povezana s sorodnimi gibanji v umetnostni zgodovini. Poglavlja: kaj je estetika kot filozofska disciplina, kakšni so njeni sodobni rezultati, o čem so razpravljali estetiki v dvajsetem stoletju in o čem po njegovem zaključku, zgodovinski nastanek estetike in spremembe v njenem položaju filozofske vede, odnos do drugih umetnostnih ved, zgodovinski pregled filozofskih pogledov na umetnost, lepoto in čutnost, sodobna dogajanja v umetnosti in novejša razprave v filozofiji kulture ter protislovja in spopadi sodobne kulture (nacionalno in globalno v kulturi, feministična kritika tradicionalne kulture, post-kolonialne teorije, umetniško delo kot blago in estetizacija blaga v globalni kulturi).

Latinski jezik I-IV (lekt. Breda Čop)

Študentje naj bi bili po dveh letih učenja sposobni samostojno brati lažja latinska izvorna besedila, vire. Pri vajah se študenti seznanijo tudi z vrsto kulturnih in civilizacijskih značilnosti antičnega sveta, še posebej tistih, iz katerih je zrasla evropska kultura in civilizacija. Dobijo pregled čez latinsko književnost, nekaj izbranih avtorjev spoznajo podrobneje.

Terenske vaje I-IV (doc. dr. Renata Novak Klemenčič, izr. prof. dr. Beti Žerovec)

Terenske vaje so namenjene neposrednemu praktičnemu srečevanju študentov s spomeniki likovne umetnosti – bodisi s spomeniški objekti nepremične kulturne dediščine na terenu bodisi spomeniki premične dediščine, ki jih hranijo muzejske in galerijske inštitucije. Študentje s terenskimi vajami pridobijo znanje o umetnostnozgodovinskih in spomeniškovarstvenih metodologijah dela v praksi, osvojijo večino celovitega analitičnega pristopa k umetnostnemu spomeniku in razvijajo kriterije za praktično rabo pridobljenih teoretičnih znanj. Vsebine terenskih vaj so vezane na predavanja (pregledi slovenske in obče umetnosti, usmeritveni strokovni predmeti) in seminarje, vendar se obenem fleksibilno prilagajajo aktualnim dogajanjem v stroki (trenutni spomeniškovarstveni posegi, nova odkritja na terenu, pomembne razstave itd.).

Diplomsko delo (izbrani mentor)

Cilj Diplomskega dela je samostojno raziskovalno praktično ali teoretično delo študenta, v katerem pokaže, da je sposoben samostojne umetnostnozgodovinske obdelave izbrane teme. Pri tem se študent usposobi za dokazovanje ali zavrnitev postavljenih hipotez, obvlada iskanje in uporabo ustreznih virov in strokovne literature ter zna argumentirati svojo hipotezo.